

RISIKORAPPORT 2017

GER-nr. 80050410

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Risikostyring	
	Risikostyring generelt	3
2.	Kapitalgrundlag	7
3.	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov	8
	- herunder beskrivelse af intern proces samt solvensbehovsmodel	
4.	Modpartsrisiko	13
5.	Markedsrisiko	14
6.	Eksponering i aktier m.v. som ikke indgår i handelsbeholdningen	15
7.	Eksponering for renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen	16
8.	Kreditrisiko	17

RISIKOSTYRING GENERELT

Risikostyring generelt

GrønlandsBANKEN arbejder med en afbalanceret risikoprofil.

Bankens bestyrelse har løbende opmærksomhed på bankens risici og følger regelmæssigt op herpå.

Bestyrelsen har med udgangspunkt i bankens forretningsmodel, fastlagt overordnede rammer og principper indenfor de forskellige risikoområder. Banken udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af risici.

Bestyrelsen har nedsat et revisions- og risikoudvalg. Revisions- og risikoudvalget består af den samlede bestyrelse, hvorfor det er fundet mest hensigtsmæssig at bevare den samme struktur som i bestyrelsen således bestyrelsesformanden også er formand for revisions- og risikoudvalget.

Revisions- og risikoudvalgets opgaver omfatter i al væsentlighed overvågning af:

- regnskabsaflæggelsesprocessen
- om bankens interne kontrolsystem og risikosystemer fungerer effektivt
- bankens risikoprofil
- den lovpligtige revision af årsrapport
- kontrol med revisors uafhængighed

I den forbindelse er bankens kontrolmiljø for opgørelse af de væsentlige regnskabsmæssige skøn gennemgået og vurderet.

Udvalget mødes umiddelbart forud for bestyrelsesmøderne.

Det skal bemærkes, at Grønland ikke er omfattet af de danske regler om nedsættelse af revisions- og risikoudvalg, men at reglerne i praksis følges.

Risikostyringsfunktionen er forankret i Direktionen. Den daglige styring af risici foretages af bankens Kredit/udlandsafdeling, mens der foretages uafhængig kontrol heraf i Regnskabsafdelingen.

GrønlandsBANKEN anvender standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici.

De væsentligste risici som knytter sig til driften af GrønlandsBANKEN og som har betydning for bankens vækst, indtjening og finansielle indstilling, er følgende:

Kreditrisiko: Risiko for tab som følge af, at kunder eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko: Risiko for tab som følge af, at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter fluktuerer som følge af ændringer i markedspriser. GrønlandsBANKEN henregner tre typer risici til markedsrisikoområdet: renterisiko, valutarisiko og aktierisiko.

RISIKOSTYRING GENERELT

Likviditetsrisiko: Risiko for tab som følge af, at finansieringsomkostningerne stiger uforholdsmæssigt meget, risikoen for at banken forhindres i at opretholde den vedtagne forretningsmodel som følge af manglende finansiering/funding eller ultimativt risikoen for, at banken ikke kan honorere indgåede betalingsforpligtelser ved forfald som følge af manglende finansiering/funding.

Operationel risiko: Risiko for at banken helt eller delvist må tage økonomiske tab som følge af utilstrækkelige eller u hensigtsmæssige interne procedurer, menneskelige fejl, IT- systemer mm.

Risiko på kapitalgrundlaget: Risiko for at banken ikke kan opfylde lovens minimumskrav til kapitalprocent samt at overholde det individuelle solvensbehov.

Kreditrisiko

Det er GrønlandsBANKENS målsætning på kreditområdet at begrænse tab på udlån, kreditter og garantier. Tabsbegrænsningen sker dog under hensyntagen til, at kreditområdet er bankens væsentligste indtjeningsområde og der sker derfor løbende vurdering af indtjening og risiko.

GrønlandsBANKENS styring af kreditrisici sker via udarbejdede politikker og forretningsgange, som bankens bestyrelse har fastlagt, med henblik på at udlånsvirksomheden sker til kunder, der via soliditet og indtjening sikrer en god kreditkvalitet i forhold til den betalte marginal.

Kreditter, lån og garantier bevilges på forskellige niveauer i banken afhængigt af engagementets størrelse og risiko. Der sker en løbende opfølgning på alle udlån og garantier over en nærmere fastlagt grænse for at sikre, at eventuelle tegn på kundens svigtende betalingsevne identificeres så tidligt som muligt, og derved giver mulighed for, i dialog med kunden, at afværge tab.

Koncentrationsrisiko

Bankens risikokoncentration i udlån og garantier indgår som en del af kreditrisikostyringen. Banken søger en passende fordeling på udlån og garantier til hhv. erhverv og privat. Endvidere søges en afbalanceret branchefordeling af udlån og garantier til erhverv. Fordelingen vurderes passende henset til den mulige branchemæssige spredning i bankens markedsområde.

Eksponeringer med en kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder må efter fradrag for særlige sikrede krav ikke overstige 25 % af kapitalgrundlaget i henhold til Lov om Finansiell Virksomhed § 145. Der sker kvartalsvis indberetning til Finanstilsynet om dette forhold.

GrønlandsBANKEN har en politik om, at summen af store eksponeringer ikke må overstige 100 % af kapitalgrundlaget.

Markedsrisiko

Det er bankens målsætning at minimere de tab der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

RISIKOSTYRING GENERELT

Politik:

GrønlandsBANKENS markedsrisiko styres ved fastsatte limits på en lang række af risici.

Positioner i aktier og valuta er fastsat med en ramme i forhold til kernekapital efter fradrag.

Aktieporteføljen udgør 2017 tkr. 89.353 heraf sektoraktier tkr. 69.410.

Positioner i rentefordringer skal holdes indenfor en given renterisiko på maksimalt 3 %. Ultimo 2017 udgjorde den samlede renterisiko 1,1 % af kernekapitalen efter fradrag. Banken har outsourcet porteføljestyrelsen af beholdningen af obligationer til ekstern forvalter. Forvalteren er underlagt en risikoramme med en maximal varighed på 1,5 år.

GrønlandsBANKEN har en begrænset position i fremmed valuta. Valutaeksponeringen ultimo 2017, målt ved valutaindikator 1, udgør tkr. 14.882, hvilket svarer til 1,6 % af kernekapital efter fradrag.

Opgørelse og overvågning sker på daglig basis og direktion og bestyrelse modtager løbende rapportering ud fra nærmere fastlagte retningslinjer.

Likviditetsrisiko

GrønlandsBANKEN har en målsætning om, at sikre et tilstrækkeligt og stabilt likvidt beredskab og en konstant overdækning på mellem 125 % og 150 % i forhold til lovens krav opgjort efter reglerne i § 152 i lov om finansiel virksomhed. GrønlandsBANKENS minimumsgrænse for overdækning er på 75 %. Ultimo 2016 var bankens overdækning på 105,4 %.

Hvad angår LCR-brøken har GrønlandsBANKEN en målsætning om, at LCR-brøken opgjort efter reglerne i CRR artikel 411-428 til enhver tid skal være mindst 30 procentpoint over det til enhver tid gældende LCR dækningskrav.

GrønlandsBANKEN blev udpeget som SIFI-institut i april 2017, og banken skal derfor følge samme regler som gælder for SIFI-institutter. Banken havde ved udgangen af 2017 et LCR-nøgletal på 222,4 % og opfylder dermed LCR-kravet.

For danske pengeinstitutter afløste LCR-nøgletallet pr. 31. december 2016 § 152-lovkravet, hvor dette krav lovmæssigt blev udfaset. For Grønland og Færøernes vedkommende er likviditetskravet i medfør af § 152, stk. 1-3, i lov om finansiel virksomhed dog fortsat gældende.

Politik:

Likviditetsreserven sammensættes i henhold til reglerne i CRR eller anden gældende regulatoriske likviditetskrav.

Bankens likvide beredskab styres ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultralikvide værdipapirer, level 1A, level 1B, samt 2A og 2 B aktiver samt evnen til at lukke markedspositioner samt udnyttelse af lines og committede lines.

RISIKOSTYRING GENERELT

GrønlandsBANKENS funding baseres alene på indlån.

Opgørelse og overvågning sker på daglig basis og direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering ud fra nærmere fastlagte retningslinjer.

Operationel risiko

Det er GrønlandsBANKENS målsætning, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger der er forbundet hermed.

Banken har udarbejdet politik og beredskabsplan for fysiske katastrofer og IT nedbrud. Bankens IT drift foretages på Bankernes EDB Central (BEC). Banken følger nøje de anbefalinger og anvisninger der kommer derfra ligesom banken ikke foretager selvstændig udvikling af IT systemer.

Interne procedurer er baseret på skriftlige forretningsgange og arbejdsbeskrivelser ligesom der foretages kontroller på tværs i organisationen.

Banken vurderer løbende outsourcing af driftsområder, der ikke har betydning for bankens konkurrencekraft.

Ultimo 2017 har banken outsourcet følgende områder:

- Intern revision
- Clearing
- Mellemværender
- Udlandsbetalinger
- Fondskundeordrer

Risiko på kapitalgrundlaget

GrønlandsBANKEN har en stærk kapitalbase og en kapitalprocent ultimo 2017 på 22,7 %.

Kapitalopgørelsen er foretaget efter reglerne i CRR forordningen. Ultimo 2016 var bankens kapitalprocent på 21,2 %.

Opgørelse og overvågning sker på månedlig basis og direktion og bestyrelse modtager løbende rapportering ud fra nærmere fastlagte retningslinjer.

KAPITALGRUNDLAG

Opgørelse af kapitalgrundlaget i 1.000 kr.

	2017	2016
Egenkapital	958.458	926.210
Foreslået udbytte, regnskabsmæssig påvirkning	-54.000	-99.000
Regnskabsmæssig værdi af foreslået udbytte	17.172	31.482
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-1.204	-1.224
Ramme for egne aktier	-5.840	0
Egentlig kernekapital	914.586	857.468
Kapitalgrundlag	914.586	857.468

Banken har ikke optaget hybrid eller anden ansvarlig lånekapital.

METODE TIL OPGØRELSE AF TILSTRÆKKELT KAPITALGRUNDLAG

Bankens metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger bankens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Proces).

I ICAAP'en identificeres de risici, som bankens er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse eventuelt kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdekkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er bankens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som banken påtager sig. Bankens bestyrelse har kvartalsvist drøftelser omkring fastsættelsen af den interne kapital (solvensbehovet), for at sikre at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra bankens direktion. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på den interne kapital (solvensbehovet). På baggrund af drøftelserne træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af bankens interne kapital (solvensbehov), som skal være tilstrækkelig til at dække bankens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for bankens interne kapital (solvensbehovet), herunder hvilke risikoområder og benchmarks, der bør tage sig betragtning ved beregningen af den interne kapital (solvensbehovet).

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg for lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i bankens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udstedt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som banken anvender, bygger på 89+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 procent, af de samlede risikovægtede eksponeringer (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Derudover opstilles i tilsynets vejledning benchmarks for, hvornår tilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer banken på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til bankens risici, og der bliver i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes bankens egen historik.

METODE TIL OPGØRELSE AF TILSTRÆKKELT KAPITALGRUNDLAG

Banken følger nedenstående skabelon ved opgørelse af den interne kapital (solvensbehovet)

	1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet (8 pct. af den samlede risikoeksponering)		8
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)		
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)		
+ 4) Kreditrisici, heraf 4a) Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer 4b) Øvrig kreditrisici 4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer 4d) Koncentrationsrisiko på brancher		
+ 5) Markedsrisici, heraf 5a) Renterisici 5b) Aktierisici 5c) Valutarisici		
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)		
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)		
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)		
+ 9) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav		
Total = kapitalbehov/solvensbehov - Heraf til kreditrisici (4) - Heraf til markedsrisici (5) - Heraf til operationelle risici (7) - Heraf til øvrige risici (2+3+6+8) - Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+9)		
Den samlede risikoeksponering		

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter GrønlandsBANKENs opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at bankens ledelse skal tage højde for ved fastsættelsen den interne kapital (solvensbehovet) samt de risici som ledelsen finder, at banken har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i banken en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

TILSTRÆKKELIGT KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV

GrønlandsBANKENS opgjorte individuelle kapitalbehov efter 8+ model

i 1.000 kr.	2017		2016	
	Kapitalbehov	Solvensbehov	Kapitalbehov	Solvensbehov
Søjle I-kravet	322.050	8,0 %	324.152	8,0 %
Kreditrisiko	80.669	1,9 %	65.587	1,6 %
Markedsrisiko	10.350	0,3 %	12.212	0,3 %
Operationel risiko	3.800	0,1 %	5.500	0,1 %
Øvrig risiko	2.100	0,1 %	3.600	0,1 %
Kapital- og solvensbehov	418.969	10,4 %	411.051	10,1 %

Banken har på baggrund af det beregnede kapitalkrav opgjort en umiddelbar overdækning på 495.617 tkr. som udgør forskellen mellem det nuværende kapitalkrav (solvensbehov) og den faktiske kapital (kapitalprocent)

Overdækning ultimo 2017

i 1.000

Kapitalgrundlag	914.586
Tilstrækkelig kapital	418.969
Overdækning	495.617
Kapitalprocent	22,7 %
Krav til intern kapital (solvensbehov)	10,4 %
Solvensmæssig overdækning i %-point Overdækning	12,3 %

GrønlandsBANKEN blev udpeget som SIFI-institut i 2. kvartal 2017 og efterfølgende har bestyrelsen besluttet at fastholde kapitaloverdækningsmålet på 8-10 % indtil endelige NEP-kapitalkrav er fastsat.

Udpegningen bevirker at banken skal opfylde et kapitalkrav i form af et SIFI-bufferkrav på 1,5 %. SIFI-bufferkravet skal opfyldes med egentlig kernekapital (CET1) og kravet indfases gradvist i perioden 2018-2019. Ultimo 2018 skal banken opfylde et SIFI-bufferkrav på 1,2 % og ultimo 2019 efter fuld indfasning udgør bufferkravet 1,5 %. Der er således intet tillæg ultimo 2017.

TILSTRÆKKELIGT KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV

Da banken benytter standardmetoden til beregning af de risikovægtede eksponeringer, skal minimumskapitalkravet på 8 % vises pr. eksponeringsklasse.

Minimumskapitalkravet på 8 %	Ultimo 2017	Ultimo 2016
Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker	-	-
Eksponeringer mod regionale og lokale myndigheder	-	-
Eksponeringer mod offentlige enheder	-	-
Eksponeringer mod multilaterale udviklingsbanker	-	-
Eksponeringer mod internationale organisationer	-	-
Eksponeringer mod institutter	8.206	10.824
Eksponeringer mod selskaber	100.333	106.378
Detaleksponeringer	80.366	81.772
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	36.443	28.302
Eksponeringer ved misligholdelse	8.325	6.135
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	820	5.109
Eksponeringer i form af særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	-	-
Poster, der repræsenterer securitiseringspositioner	-	-
Eksponeringer mod institutter og selskaber med kortsigtet kreditvurdering	-	-
Eksponeringer i form af andele eller aktier i CIU'er	-	-
Aktieeksponeringer	336	3.809
Andre poster	34.392	27.875

Kreditrisiko: Risiko for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser, ud over hvad der er dækket i søjle 1, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer og brancher.

Markedsrisiko: Risiko for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser, udover hvad der er dækket af søjle 1. Der tages udgangspunkt i de maksimale risici, som banken kan påtage sig indenfor de grænser, som bestyrelsen har sat for direktionens beføjelser til at tage markedsrisici i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Operationel risiko: Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, IT-systemer mm og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, udover hvad der er dækket af søjle 1. Banken anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko.

Øvrig risiko: Eventuel kapital til risikodækning som følge af svag indtjening, eventuel kapital til dækning af vækst i forretningsvolumen samt eventuel kapital til dækning af dyrere likviditet fra professionelle investorer.

TILSTRÆKKELIGT KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV

Andre risikoområder, der er vurderet i relation til fastsættelse af solvensbehovet.

- Privatsegmentering
- Eksterne risici forbundet med lovgivning og compliance
- Andre forhold – rekruttering, metoderisiko mm.

Fastsættelsen af disse områders indflydelse på solvensbehovsprocenten er enten beregnet direkte via supplerende beregninger eller ved at ledelsen skønsmæssigt har vurderet disse risikoområders indflydelse på opgørelsen af solvensbehovet.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter GrønlandsBANKENs opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at bankens ledelse skal tage højde for ved fastsættelsen af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at GrønlandsBANKEN har påtaget sig. Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter.

i 1.000 kr.

Risikovægtede eksponeringer	Ultimo 2017	Ultimo 2016
Kreditrisiko	3.375.435	3.384.094
Markedsrisiko	107.567	124.150
Operationel risiko	542.621	543.651
Vægtede poster i alt	4.025.623	4.051.895

MODPARTRISIKO

Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter

GrønlandsBANKEN anvender markedsværdimetoden for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringens størrelse og risikovægtning for afledte finansielle instrumenter.

Markedsværdimetoden er beskrevet nedenfor, og den følger beskrivelsen i bilag 16 i kapitaldækningsbekendtgørelsen.

Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige kontrakter i kapitaldækningsbekendtgørelsen. Markedsværdien af kontrakterne indgår med vægtene for de pågældende kontraktens løbetid, og med vægten for de pågældende modparter. Da GrønlandsBANKEN udelukkende anvender derivater til afdækning af åbne poster på fastforrentede udlån, valutarisiko på værdipapirer samt delvis afdækning af renterisiko, har den positive markedsværdi af derivaterne ingen indflydelse på fastsættelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag.

I bankens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Værdien af bankens samlede modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden er opgjort til tkr. 11.882 pr. ultimo 2017.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet

Risici relateret til handelsbeholdningen
i 1.000 kr.

Risikovægtede poster på markedsrisiko

	Ultimo 2017	Ultimo 2016
Gældsinstrumenter	92.656	103.752
Aktier	0	2
Valutakursrisiko	14.911	20.396
Vægtede poster i alt	107.566	124.150

EKSPONERINGER I AKTIER M.V. SOM IKKE INDGÅR I HANDELSBEHOLDNINGEN

Eksponeringer i aktier m.v. som ikke indgår i handelsbeholdningen

GrønlandsBANKEN har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor betalingsformidling, IT, pension, investeringsforeninger mv. GrønlandsBANKEN påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. GrønlandsBANKEN regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt – afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Bankens samlede position i sektoraktier udgør tkr. 69.410.

Udover aktier i sektorvirksomheder besidder GrønlandsBANKEN unoterede aktier i nogle få grønlandske virksomheder, som banken har indgået samarbejde med. Disse aktier værdiansættes til kostpris med fradrag for eventuelle nedskrivninger. I lighed med aktierne i sektorselskaberne påtænker banken ikke at sælge disse aktier.

Bankes samlede position i disse aktier udgør tkr. 3.203.

EKSPONERINGER FOR RENTERISIKO I POSITIONER UDEFOR HANDELSBEHOLDNINGEN

Eksponeringer for renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen

Bankens renterisiko for eksponeringer i positioner udenfor handelsbeholdningen består af:

Udlån og tilgodehavender hos kreditinstitutter og fastforrentede indlån

Indlån og gæld til kreditinstitutter

Bankens beholdning af erhvervsobligationer

GrønlandsBANKEN har ultimo 2017 en renterisiko på eksponering i positioner udenfor handelsbeholdningen på tkr. 3.361. Renterisikoen opgøres dagligt.

KREDITRISIKO

Kreditrisici

De væsentligste risici i GrønlandsBANKEN vedrører kreditrisici. Bankens risikostyringspolitikker er derfor tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventede sikkerhed. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som banken har forretninger med.

Kreditgivning

Bankens bestyrelse har fastlagt rammer for at sikre, at bankens udlånsvirksomhed sker til kunder, der via soliditet, indtjening og likviditet er i stand til at overholde forpligtelserne overfor banken. Kreditkvaliteten tilstræbes holdt på et højt niveau for at sikre et stabilt grundlag for den fremtidige udvikling og det tilstræbes, at der er et afbalanceret forhold mellem påtagne risici og det af banken opnåede afkast. Kreditgivning bygger på forsvarlig risikotagning og risikospredning, hvor risikovilligheden er afstemt med låntagers forhold.

Blandt andet gælder

- at der som hovedregel alene ydes udlån mv. til kunder, med helkundeforhold i banken.
- at udlån mv. til erhvervs kunder som hovedregel kun ydes til kunder med erhvervsaktivitet i Grønland.
- at udlån mv. til privatkunder som hovedregel kun ydes til kunder med bopæl i Grønland eller til kunder, der tidligere har haft bopæl i Grønland.
- at udlån mv. til såvel privatkunder, som erhvervs kunder alene sker til kunder med tilfredsstillende bonitet. Kreditgivning til kunder med OIV eller væsentlige svaghedstegn, vil kun ske undtagelsesvist. Grønlandsbanken er dog bevidst om sin størrelse i og betydning for lokalområdet og medvirker i mindre omfang til nyetablering af mindre erhvervs virksomheder med en noget højere risikoprofil, samt støtter op om nuværende kunder, hvor det vurderes, at de økonomiske vanskeligheder er af midlertidig karakter.
- en række finansieringer, herunder finansiering af udenlandske aktiviteter, projektf finansiering og finansiering af investeringsprodukter sker med skærpet overvågning og kan alene bevilges af bankens direktør eller vicedirektør.

Risikospredning

Grønlandsbanken ønsker at sprede sin kreditrisiko mellem udlån til private og udlån til erhverv. Eksponering til erhverv og offentlige myndigheder må således maksimalt udgøre 65 % af de samlede eksponeringer.

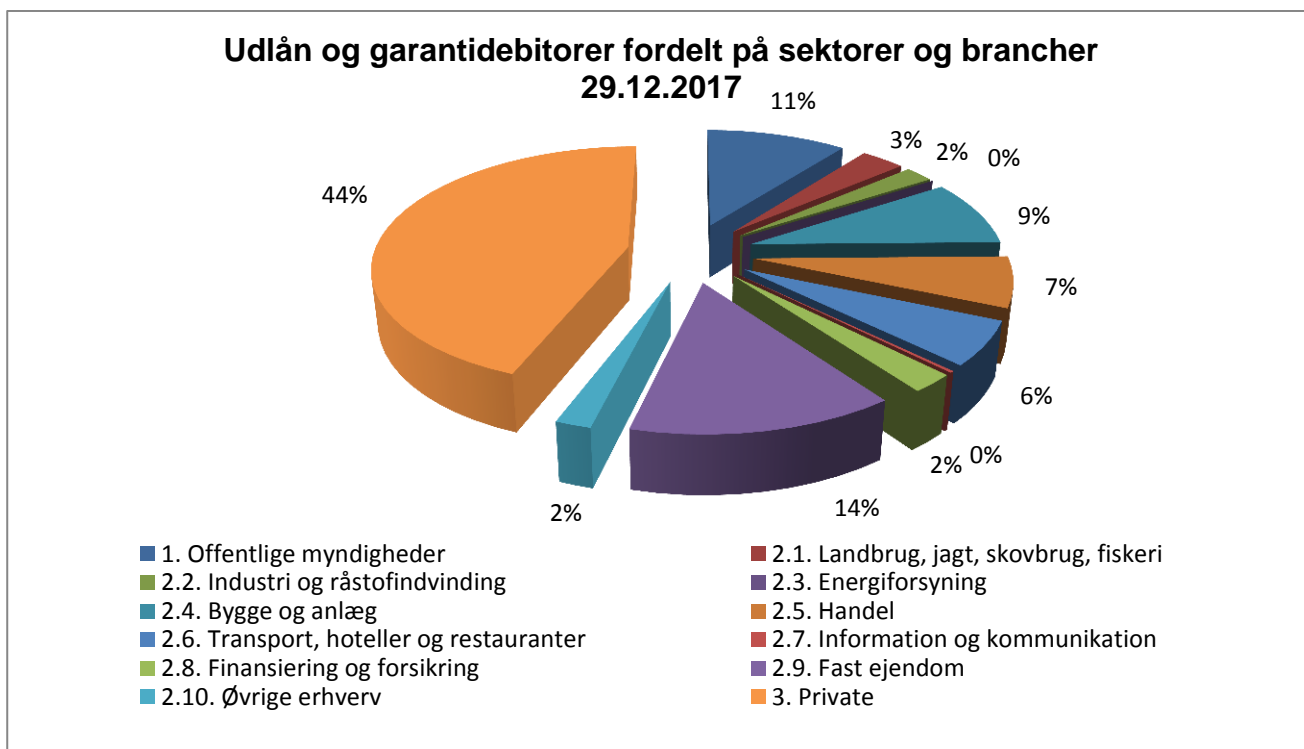
Samtidig ønskes en risikospredning til erhverv ved fornuftig spredning på brancher. Der ønskes således ikke udlån til enkelte brancher på mere end 15 %, dog undtaget "Fast ejendom og "gennemførelse af byggeprojekter", hvor eksponeringen samlet må udgøre op til 25 %.

KREDITRISIKO

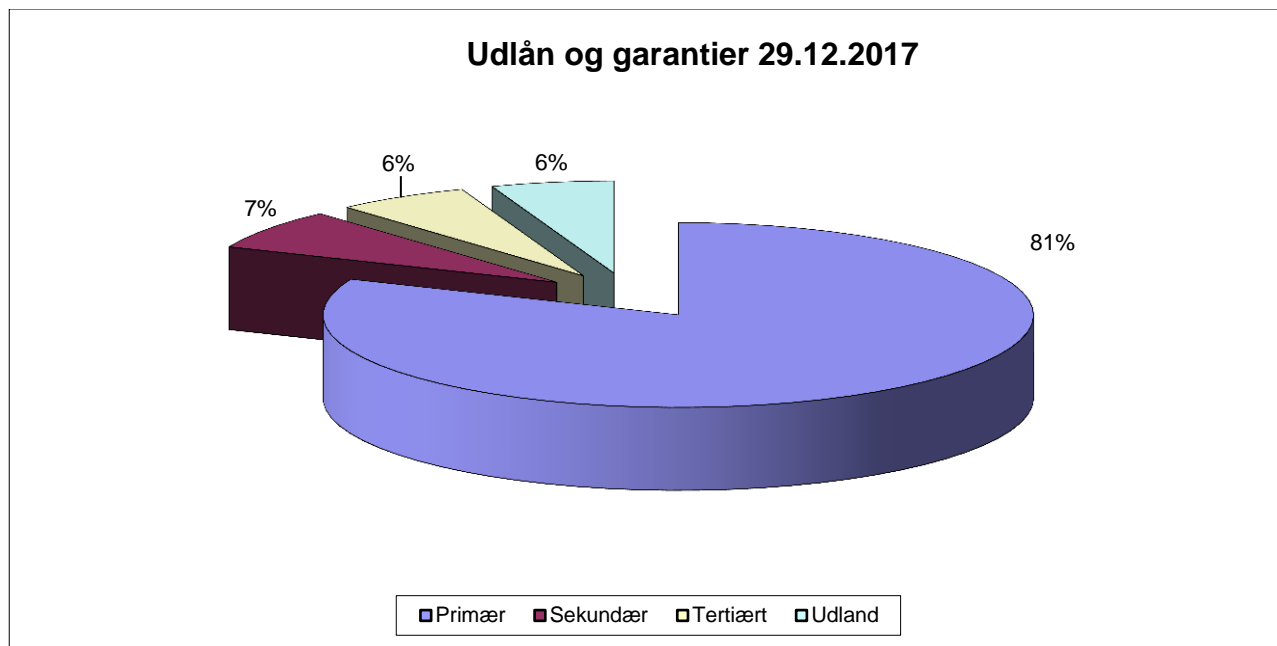
Standardvilkår

Erhvervskunder: Typisk kan engagementet opsiges uden varsel fra bankens side. Der stilles normalt krav om, at kunden løbende afleverer økonomiske oplysninger til banken.

Privatkunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra bankens side på to måneder. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved ny udlån samt ændringer.

Den geografiske spredning af bankens udlån og garantier er fordelt på de fire kommunale hovedbyer (primær), mindre byer (sekundær), bygder og småbyer (tertiær) og udland (øvrige). Iflg. bankens forretningsmodel er udlån og garantier udenfor Grønland maksimeret til 10 % af de samlede udlån og garantier.

KREDITRISIKO

Banken ønsker ikke en høj eksponering mod eksponeringer, der udgør over 10 % af bankens kapitalgrundlag. På grund af bankens størrelse og finansielle rolle i Grønland accepteres dog en række store eksponeringer med store virksomheder i Grønland. Det kan kun helt undtagelsesvist accepteres, at eksponeringer kan overstige 15 % af bankens kapitalgrundlag.

Den samlede sum af "store eksponeringer" må maksimalt udgøre 100 % af bankens kapitalgrundlag.

	2017	2016
Store eksponeringer – antal	5	8
Større end 20 % af kapitalgrundlaget	0	0
15-20 % af kapitalgrundlaget	0	0
10-15 % af kapitalgrundlaget	5	8
I procent af kapitalgrundlaget	60,9	90,3

Fra 2018 er indført en ny beregningsmetode og grænseværdi for "store eksponeringer". På nuværende tidspunkt overholdes denne nye forventede grænseværdi.

Bevillingsprocedurer

Kreditter, lån og garantier bevilges på forskellige niveauer i banken afhængig af eksponeringernes størrelse, risiko og type. Ved finansiering til en række særskilte aktiviteter og bevilling til kunder, hvorpå der er foretaget værdiregulering er bevillingsproceduren skærpet og bevillinger – uanset størrelse kan alene ske i bankens centrale kreditafdeling og i nogle tilfælde alene foretages af bankens direktør eller vicedirektør. Større eksponeringer bevilges af bankens bestyrelse.

KREDITRISIKO

Overvågning

Styring og overvågning af kreditgivning og overholdelse af bankens kreditpolitik sker centralt i bankens kreditafdeling.

Overholdelse af bankens kreditpolitik sker ved gennemgang af de bevillinger, der sker på kreditafdelings-niveau og derover, samt ved stikprøvekontroller i de enkelte afdelinger.

Vurdering af eksponeringernes bonitet og vurdering af behov for værdiregulering sker kvartalsvist. Ved alle eksponeringer over kr. 10.000 sker en maskinel udvælgelse, med henblik på en efterfølgende individuel vurdering. Uanset den maskinelle udvælgelse sker en individuel vurdering af alle eksponeringer større end kr. 1.000.000, samt alle eksponeringer med større overtræk eller overtræk ældre end 90 dage.

Den maskinelle udvælgelse sker efter kriterier som svag formue, ikke tilfredsstillende rådighedsbeløb, svage regnskabsresultater, overtræk/misligholdelse mv.

Sikkerheder

Grønlandsbanken ønsker ved kreditgivning en passende sikkerhedsmæssig afdækning.

Ved finansiering består sikkerhederne primært af

- pant i private beboelsesejendomme, primært i Grønland
- pant i erhvervsjendomme til eget brug
- pant i udlejningsejendomme (beboelse og erhverv)
- pant i løsøre, biler, både, snescootere, driftsmateriel mv.
- pant i fiskefartøjer
- pant i fiskerettigheder
- pant i let realisable værdipapirer
- kautioner
- transporter
- pant i anparter/aktier i de selskaber, hvortil der er ydet kredit

Værdiansættelsen af sikkerhederne sker principielt ud fra dagsværdi.

- pant i private beboelsesejendomme beliggende i bankens filialbyer ansættes til 75 % af dagsværdi.
- pant i erhvervsjendomme beliggende i bankens filialbyer ansættes til 60 % af dagsværdi.
- pant i udlejningsejendomme vurderes ved større ejendomseksponeringer på baggrund af udlejningsforhold, afkastkrav, beliggenhed, vedligeholdelsesstand mv. Pantets værdi ansættes til 60 – 75 %, af dagsværdi.
- pant i ejendomme uden for bankens filialbyer, værdiansættes ikke sikkerhedsmæssigt.
- pant i løsøre vurderes generelt til mellem 60 og 75 % af dagsværdi.
- pant i fiskefartøjer vurderes til maksimalt 60 % af dagsværdi.

KREDITRISIKO

- pant i fiskerettigheder vurderes til maksimalt 60 % af dagsværdi.
- pant i let realisable værdipapirer vurderes til mellem 50 – 90 % af den officielle kursværdi.
- kautioner stillet af offentlige myndigheder, vurderes sikkerhedsmæssigt til pålydende værdi.
- øvrige sikkerheder er ikke sikkerhedsmæssigt værdisat.

De foretagne "haircut" på de enkelte sikkerheder vurderes at kunne dække omkostninger ved overtage og realisation af de enkelte sikkerheder.

Der foretages ikke offentlig ejendomsvurdering i Grønland og de vurderede værdiansættelser sker derfor ud fra bankens løbende erfaringer med handelsværdier ved gennemførte handler. Grønlandsbanken deltager ved 70 – 80 % af alle ejendomshandler i Grønland og har derfor et stort erfaringsgrundlag for denne vurdering.

Værdiregulering

Alle eksponeringer større end kr. 10.000 med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) vurderes individuelt med henblik på beregning af nedskrivning/hensættelse.

Alle eksponeringer med vurderet OIV, hvor der ikke er foretaget værdiregulering overføres til gruppevis vurdering sammen med øvrige eksponeringer. Til beregning af gruppevise nedskrivninger anvendes en model udviklet af foreningen af Lokale Pengeinstitutter. De beregnede bruttotabsprocenter er øget med 33 % for at tage højde for geografiske forskelle i modellens parametre. Ud over de beregnede gruppevise nedskrivninger er foretaget yderligere nedskrivninger som led i et ledelsesmæssigt skøn, herunder reserveret til tab på lån mindre end kr. 10.000, til yderligere tab på mindre forbrugslån, med en højere vurderet risiko, samt reservation på enkelte brancher og geografiske områder, hvor risikoen vurderes højere end i den øvrige udlånsportefølje.

Der foreligger objektiv indikation på værdiforringelse af en eksponering, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er betydelig økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende opfyldelse af betalingspligt
- Låntager er ydet lempelser i vilkår, der kun er ydet på baggrund af debtors økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at debitor vil gå konkurs eller på anden måde blive underlagt økonomisk rekonstruktion

---

KREDITRISIKO

Eksposering og nedskrivninger, inkl. gruppevise nedskrivninger, fordelt på brancher

2017	Brutto- eksponering	Andel af samle- de bruttoekspo- neringer	Samlede ned- skrivninger	Andel af samlede nedskriv- ninger
	1.000 kr.		1.000 kr.	
Offentlig	487.747	11 %	694	0 %
Erhverv:				
Landbrug og fiskeri	152.636	3 %	13.170	9 %
Industri og råstofudvinding	99.438	2 %	8.929	6 %
Energiforsyning	0	0 %	0	0 %
Bygge- og anlægsvirksomhed	406.718	9 %	26.373	19 %
Handel	310.360	7 %	6.832	5 %
Transport, restauration og hotel	269.416	6 %	3.976	3 %
Information og kommunikation	10.862	0 %	1.432	1 %
Finansierings-og forsikringsvirksomhed	111.749	2 %	344	0 %
Fast ejendom	651.782	14 %	5.729	4 %
Øvrig erhverv	88.569	2 %	2.519	2 %
Erhverv i alt	2.101.531	45 %	68.800	49 %
Private	2.048.787	44 %	72.362	51 %
I alt	4.638.065	100 %	141.766	100 %
Heraf gruppevise			36.021	
2016	Brutto- eksponering	Andel af samle- de bruttoek- sponeringer	Samlede ned- skrivninger	Andel af samlede nedskrivnin- ger
	1.000 kr.		1.000 kr.	
Offentlig	512.035	12 %	266	0 %
Erhverv:				
Landbrug og fiskeri	166.539	4 %	8.052	7 %
Industri og råstofudvinding	88.269	2 %	6.779	5 %
Energiforsyning	0	0 %	0	0 %
Bygge- og anlægsvirksomhed	337.184	8 %	18.473	15 %
Handel	292.674	7 %	9.256	7 %
Transport, restauration og hotel	241.975	5 %	4.077	3 %
Information og kommunikation	16.778	0 %	147	0 %
Finansierings-og forsikringsvirksomhed	68.026	1 %	135	0 %
Fast ejendom	647.935	15 %	5.326	4 %
Øvrig erhverv	86.894	2 %	2.456	2 %
Erhverv i alt	1.946.274	44 %	54.701	43 %
Private	1.958.303	44 %	71.248	57 %
I alt	4.416.612	100 %	126.215	100 %
Heraf gruppevise			31.841	

KREDITRISIKO

Branchefordeling af udlån og garantier med OIV (1.000 kr.)

2017	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Individuelle nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko
Offentlig	694	0	694	694	0
Erhverv:					
Landbrug og fiskeri	22.343	15.714	6.629	6.629	0
Industri og råstofudvinding	5.454	2.329	3.125	3.125	0
Energiforsyning	0	0	0	0	0
Bygge og anlægsvirksomhed	79.158	14.990	64.168	23.784	40.384
Handel	11.237	6.617	4.620	4.620	0
Transport, restauration og hotelvirksomhed	9.546	8.564	982	982	0
Information og kommunikation	2.196	944	1.252	1.252	0
Finansiering- og forsikringsvirksomhed	0	0	0	0	0
Fast ejendom	35.322	35.273	49	49	0
Øvrige erhverv	5.313	3.304	2.009	2.009	0
Erhverv i alt	170.569	87.735	82.834	42.450	40.384
Private	125.023	62.422	62.601	62.601	0
I alt	296.285	150.157	146.128	105.745	40.384

2016	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Individuelle nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko
Offentlig	266	0	266	266	0
Erhverv:					
Landbrug og fiskeri	14.460	10.834	3.626	3.626	0
Industri og råstofudvinding	15.435	12.450	2.985	2.581	404
Energiforsyning	0	0	0	0	0
Bygge og anlægsvirksomhed	51.446	10.881	40.565	17.791	22.774
Handel	12.734	5.746	6.988	6.240	748
Transport, restauration og hotelvirksomhed	13.450	11.830	1.620	1.620	0
Information og kommunikation	0	0	0	0	0
Finansiering- og forsikringsvirksomhed	0	0	0	0	0
Fast ejendom	40.377	40.377	0	0	0
Øvrige erhverv	12.138	10.103	2.035	2.035	0
Erhverv i alt	160.040	102.221	57.819	33.893	23.926
Private	121.458	58.324	63.134	60.215	2.919
I alt	281.764	160.545	121.219	94.374	26.845

KREDITRISIKO

Årsag til værdiregulering på eksponeringer, hvorpå, der er foretaget individuel nedskrivning (1.000 kr.)

2017	Krediteksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Sikkerheder	Maksimal kreditrisiko
Konkurs	11.509	3.020	8.489	8.489	0
Inkasso	21.121	15.338	5.783	5.783	0
Økonomiske vanskeligheder	194.089	87.387	106.702	66.318	40.384
I alt	226.719	105.745	120.974	80.590	40.384

2016	Krediteksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Sikkerheder	Maksimal kreditrisiko
Konkurs	15.981	4.340	11.641	11.641	0
Inkasso	17.103	15.399	1.704	1.704	0
Økonomiske vanskeligheder	146.013	74.635	71.378	47.452	23.926
I alt	179.097	94.374	84.723	60.797	23.926

Kreditkvalitet på eksponeringer generelt

Grønlandsbanken har ikke udviklet scoringsmodeller, der dækker hele udlånsporteføljen.

På erhvervseksponeringer sker en manuel scoring på en skala fra 1 – 5, med 1 som bedste score.

På privateksponeringer er et scoresystem med en skala fra 1 – 11 under implementering.

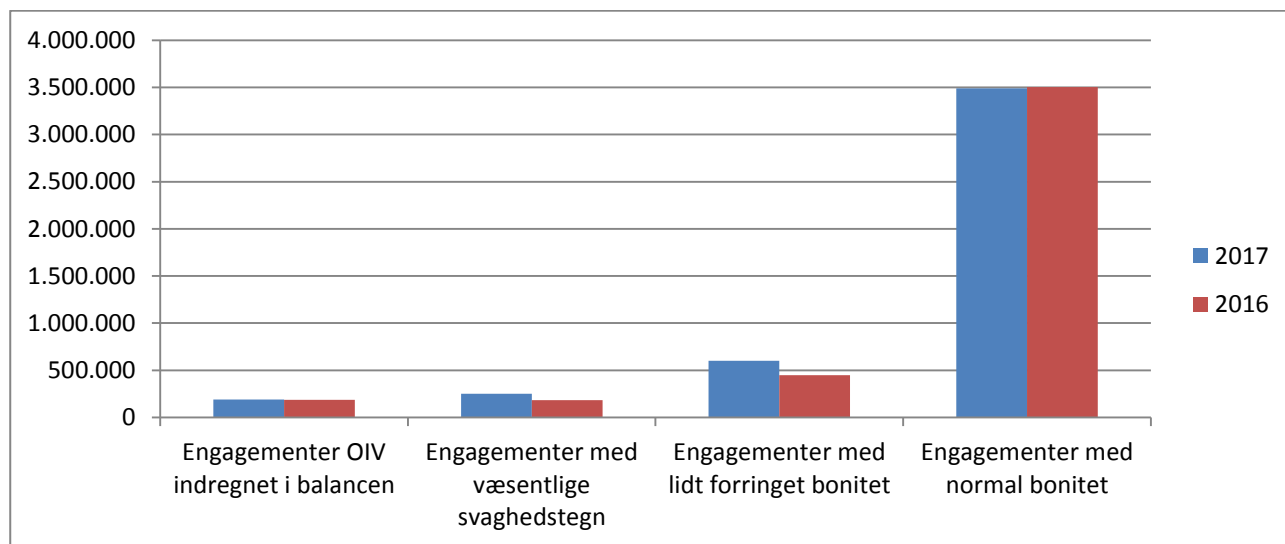
Eksponeringer med restance eller overtræk > kr. 1.000

I 1.000 kr.	2017	2016
0 – 30 dage	15.455	14.473
31 – 60 dage	2.906	5.315
61 – 90 dage	6.884	4.826
> 90 dage	11.646	5.609
I alt	36.891	30.223

KREDITRISIKO

Krediteksponeringer efter nedskrivninger opdelt efter bonitet (i kr. 1.000)

Grønlandsbanken har ingen "ikke værdiforringede udlån eller garantier", hvor der er foretaget lempelser i lånevilkårene, som følge af at låntager er i økonomiske vanskeligheder.